

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Opvs Theologicvm

Mauro, Silvestro

Romae, MDCLXXXVII

Q. 174. Vtrum iustitia bene definiatur constans, & perpetua voluntas ius
suum vnicuique tribuendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84131)

nia creaturarum realiter distingui à subiecto, ut dictum est conclus. 2.

15. Ad 2. concedimus iura, & dominia creaturarum non consistere physice, & à parte rei in aliquo accidente physice intrinseco subiecto, sed in extrinseco actu legis, & fortasse in relatione intrinseca subiecti ad actum legis, ut explicatum est conclusione 3. & 4. moraliter autem consistere in aliquo intrinseco subiecto per nostrum modum concipiendi resultante ex actu legis.

16. Ad 3. iam explicatum est, quid sit hoc accidens morale, & in quo fundetur, & cum quo realiter identificetur.

17. Ad 4. dictum est tom. 1. quæst. 60. actum voluntatis, quo Deus voluit dare Sauli ex. gr. ius ad regnum, habuisse pro obiecto actum concessiuum intellectus aliquo pacto distinctum ab actu voluntatis.

TRACTATUS XVIII.

De Iustitia, & iniustitia.

QVÆSTIO CLXXIV.

Virum iustitia bene definitur constans, & perpetua voluntas ius suum unicuique tribuendi?

S. Th. qu. 58. art. 1.

1. Videtur non bene definiti: primo quia voluntas dicitur, vel potentia volitiua, vel actus volendi: sed iustitia neque est potentia volitiua, neque actus volendi, sed est habitus: ergo &c.

2. Secundo si iustitia deberet esse essentialiter voluntas constans, & perpetua, homo iustus non posset per inconstantiam amittere iustitiam: siquidem voluntas perpetua non potest amitti; sed homo iustus potest per inconstantiam amittere iustitiam, & euadere iniustus: ergo &c.

3. Tertio ad solum Principem spectat tribuere unicuique suum ius: ergo si iustitia esset voluntas tribuendi unicuique ius suum, esset virtus propria Principis, & non conueniret priuatis.

4. Respondeo, quod quia cum Sancto Thoma quæst. 57. egimus de iure, in ordine ad quod definitur iustitia, sequitur, ut cum eodem quæst. 58. agamus de ipsa iustitia, ac primo de eius definitione.

5. Iustitia igitur definitur ab Vlpiano, quem sequuntur non solum Iurisperiti, sed etiam Philosophi, & Theologi cum Sancto Thoma hac quæst. 58. art. 1. *constans, & perpetua voluntas ius suum unicuique tribuendi*. Prima pars definitionis *constans, & perpetua voluntas*, explicat genus, in quo iustitia conuenit cum alijs virtutibus voluntatis. Omnes enim virtutes voluntatis conueniunt in hoc, quod sunt voluntas habitualis constans, & perpetua, hoc est habitus voluntatis difficile mobilis, quo velimus operari secundum hone-

statem, & obligationem talis virtutis, non semel, aut bis, sed semper, & perpetuo. Hoc autem significatur, cum dicitur, quod iustitia est constans, & perpetua voluntas, subintellige habitualis. Secunda pars definitionis, quæ est, *ius suum unicuique tribuendi*, explicat differentiam iustitiæ ab alijs virtutibus, quæ differentia desumitur per ordinem ad proprium obiectum formale: sed, ut dictum est qu. 158. obiectum formale iustitiæ est honestas tribuendi unicuique id, ad quod habet ius: ergo differentia iustitiæ ab alijs virtutibus est, quod velit tribuere unicuique id, ad quod habet ius, ex hoc ipso motiuo, quia honestat est tribuere unicuique id, ad quod habet ius.

6. Addit Sanctus Thomas articulo citato, quod allata definitio Vlpiani posset in meliorem formam reduci, dicendo, quod *iustitia est habitus, per quem aliquis constans, & perpetua voluntate ius suum unicuique tribuit*, subintellige ex hoc motiuo, quia honestum est ius suum unicuique tribuere.

7. Addit secundo, quod in idem recidit definitio, qua iustitia definitur ab Aristotele 3. Ethicorum cap. 1. & 5. *habitus, per quem aliquis dicitur operari iustum electionem iusti*. Operari autem iustum nihil aliud est, quam operari id, ad quod vnusquisque habet ius.

8. Ad 1. Nomine voluntatis aliquando intelligitur potentia volendi, aliquando habitus volendi, qui dici etiam solet voluntas habitualis. In allata ergo definitione nomine voluntatis intelligitur habitus, ut explicatum est.

9. Ad 2. Nomine voluntatis constantis, & perpetuæ intelligitur habitus difficile mobilis, & amissibilis, & amissibilis, licet simpliciter possit amitti. In hoc sensu est de essentia iustitiæ, & cuiuslibet virtutis moralis, ut sit voluntas constans, & perpetua. Ideo qui sunt bene dispositi ad exercendos actus iustitiæ, sed adhuc non habent habitum simpliciter difficile mobilem, non sunt simpliciter iusti, ut docet Aristoteles 2. Ethic. cap. 4. Nomine etiam voluntatis perpetuæ intelligitur habitus, quo quis inclinatur ad volendum operari, non semel, aut bis, sed semper, & perpetuo, secundum honestatem, & obligationem virtutis.

10. Ad 3. Respondeo cum Sancto Thoma ad 5. distinguo antecedens: solius Principis est tribuere unicuique ius suum, imperando, dirigendo, & etiam cogendo subditos ad tribuendum unicuique ius suum, concedo: solius Principis est executiuè tribuere unicuique ius suum, nego; & nego consequentiam. Ad solum Principem pertinet dirigere, & per imperium etiam cogere subditos ad tribuendum unicuique ius suum, ideoque hæc iustitia gubernatiua est propria Principis. At vnusquisque subditorum, & priuatorum debet tribuere alijs id, ad quod habet ius, ideoque iustitia executiua conuenit etiam subditis, & priuatis.

QVÆ